

FRANKA

AZ ESZTERGOMI TEMESVÁRI PELBÁRT FERENCES GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM -
A PAX ET BONUM ESZTERGOMI FERENCES DIÁKEGYESÜLET LAPJA

Akikre büszkék
vagyunk...

Borsos János József

Somogyi Győző
kiállítása:

Az Árpád-ház szentjei

Emlékezés

Hajdu Antal atyára

*Misébe ágyazott
öregdiák-találkozó*

SZALAGAVATÓ

BESZÉLGETÉS

Árpád atyával

XXIII. évfolyam,
2015/1. szám
2015. húsvét

Beszélgetés Stipitz Árpád atyával

húsvét misztériumáról és a papi jubileumáról

- **A nagyszombati liturgia részeként az Exultetben (Örömenek) azt énekeli a pap, hogy „semmit sem érne földi életünk, ha a megváltás ránk nem árad.” Hogyan formálja át a húsvét az ember életét?**

- Amikor Jézus a keresztfán azt mondja, hogy „Beteljesedett!”, és kileheli a lelkét, az egy folyamatnak a vége. Ugyanakkor kezdete is egy másik folyamatnak: a megváltás vége az ember megváltottságának kezdete. Az összülők bűnétől indul minden, és Jézus megjelenéséig az Isten hiába küldi a prófétákat, a szent embereket. Ha csak a választott népet nézzük, azt látjuk, hogy milyen könnyen eltévelyednek, az Istennel kötött látszólagos békét milyen hamar felrúgják – gondoljunk Mózesre, a kőtáblákra és az aranyborjúra. Az ember elégtelen, kevés ahhoz, hogy üdvözülni tudjon. Isten viszont annyira szeret minket, hogy lehajol hozzánk és felemel bennünket. Ő hajol le, és ő emel fel. Isten minden ember irányában véghezviszi a megváltás művét.

- **Visszatérve az előbbi idézethez, úgy gondolom, hogy nagyon radikális a kijelentés: az élet értelmetlen a megváltás nélkül. Mi van azokkal, akik nem hisznek?**

- Szokták mondani, hogy a jó Isten kezében vagyunk. Mi, emberek hajlamosak vagyunk dönteni egymás fölött, illetve szeretjük minősíteni egymást. Végző soron nem mi mondjuk ki a végző szót. Az emberi élet minden esetben jól indul. A jóra vagyunk teremtve. Az más kérdés, hogy közben változhat, és el is távolodhatunk az Istentől, vagy egyáltalán nem ismerjük fel. De azt nem tudhatjuk, hogy az Isten hogyan ítél meg másokat, milyen utakon jut el az egyes emberhez. A jó ember jósága Isten színe előtt értékes anélkül is, hogy kifejezetten vallásosnak tartja-e magát az illető, avagy sem. A jóság önmagában véve érték, és értékessé teszi az embert.

- **Ha jól sejtem ez a Karl Rahner-féle anonim kereszténység gondolata.**

- Lényegében igen. Tudjuk azt, hogy hány olyan ember van, aki keresztény, aki magát vallásosnak tartja, és közben nem úgy él, agresszív, durva, önző és egoista, egyszerűen nem a világ javára van.

- **Maradva még az Exultetnél, hogyan magyaráznád a „szerencsés vétek” gondolatát?**

- Mindannyian ismerjük a bűnbeesés történetét, jól tudjuk, hogy mi miért történt. Számomra a szerencsés vétek azt jelenti, hogy ez a vétek hozott újra közel a jó Istenhez. Ezáltal és Krisztus eljövételével újra nagyon közel kerülhetünk az Istenhez.

- **Mondhatjuk azt, hogy a bűnbeeséssel váltunk igazán emberré?**

- Inkább ezt úgy mondanám, hogy amikor eltávolodunk az Istentől, akkor kezdődnek a komoly bajok. Gondoljunk csak Káinra és az összes megpróbáltatásra, ami az embert éri!

- **Hogyan képzeled el a mennyországot és a poklot?**

- A halál pillanata egy nagy felismerés: minden ember rádöbben arra, hogy hogyan kellett volna élnie. Az igazság jelenvaló lesz. Az az igazság, amitől az ember félt, amitől esetleg egész életében tartózkodott. A mennyország az a jó érzés, hogy felismerjük: mindaz, amiben hittünk, beteljesedik. A mennyország az egész életen át tartó sóvárgásunk beteljesedése. A pokol pedig a kesergés, annak a felismerése, hogy nem sikerült a jó Istent befogadnom, elfogadnom a közeledését. Az efeletti bánat lehet maga a pokol. Itt is megjelenik a sóvárgás, de ez már kínzó: nem ott vagyok, ahol lehetnék, ahol lennem kellene.

- **Várs-e valami különösét ettől az ideai húsvéttól? Úgy is kérdezhetném, hogy más lesz-e idén a húsvétod, mint tavaly?**

- Most nem megyek ki Genfbe, hanem Akarattyan leszek. A híveim már szóvá tették, hogy tíz éve nem velük ünneplem a húsvétot. Lesz ott négy vagy öt kisgyerek is, akik nemrégiben születtek, és majd nyáron kell megkeresztelni őket. Ez most nagyon jó érzés: húsvét velük együtt igazi sarjadás lesz, az élet ünneplése.

- **Készülsz emellett egy másik nagy ünnepre is. Huszonöt évvel ezelőtt szenteltek pappá. Beszélgessünk egy kicsit erről is! Mikor döntöttél a papi-szerzetesi hivatás mellett?**

- A gimnáziumi évek alatt eszembe sem jutott, hogy szerzetes legyek. Az érettségi után az Iparművészeti Főiskolára jelentkeztem, ahová nem vettek fel. Ez '82-ben volt, tehát a szocializmus alatt. Munkát se találtam, ami akkoriban, tudjuk, veszélyesnek számított. Egy véletlen autóbaleset kapcsán aztán ki is derült ez a „hiányosság” a személyi igazolványnak köszönhetően – abban mindent számon tartottak. Három napot kaptam a rendőrségtől arra, hogy találjak valamilyen munkát, így nem volt más választásom: visszajöttem az iskolába, ahol sofőr és beszerző lettem. Egyébként akkoriban még nagyon féltem az autóktól. Telt az idő és számomra egyre imponálóbb lett az, ahogyan az atyák éltek

itt körülöttem, a Frankában. Nagyszerű emberek vettek körül, mint például Pál atya, Vilmos atya és még sorolhatnám. Akkoriban az iskola rendkívül szegény volt. Lepusztult épületek, lent, az alagsorban volt a fürdő, mosakodáshoz bádogyálú, és sokszor a mellékhelyiségek is nagyon koszosak voltak. Nem egyszer láttuk Pál atyát, ahogy leveszi a habitusát és nekiáll takarítani. Ez volt számára a természetes. Nyaranta a nagy öregek: Özséb, Piusz, Sándor atya kiültek az udvarra és pucolták a zöldségeket. Egyébként pedig mindenki a gyerekekért élt és dolgozott, még akkor is, ha már nem is tanítottak az idősök, koruknál fogva.

- **Ez hatott rád?**

- Igen. Elkezdtem gondolkodni azon, hogy ne a magam akaratát, a magam kibontakozását keressem, hanem másokért éljek, olyanokért, akiket nem is ismerek. Végül jelentkeztem az akkori tartományfőnöknél, Ernő atyánál.

- **Mióta vagy Esztergomban?**

- Ha mindent összeszámolok a gimnáziumi évekkel együtt jóval több mint harminc éve.

- **Beszélhetünk a 25 éves papi pályád kapcsán korszakokról?**

- Az eleje nehéz volt. Amikor ide neveztek ki, és megkaptam az első osztályomat párhuzamosan vele az egyetemet is végezni kellett. Osztályom volt, prefektus voltam és nappali tagozatra jártam az egyetemen. Ami viszont nagyon szép és kellemes emlék, az a határnyitás. Sokat jártunk nyugatra, ekkor alakultak ki, alakítottuk ki azokat a kapcsolatainkat (bogeni, gorosskrotzenburgi iskolák), amelyek mind a mai napig működnek. Számos diákunk határon túlról jött, én pedig sokat jártam határon túlra, elsősorban Kárpátaljára, majd elvállaltam a svájci magyarok pasztorálását is.

- **Voltak kifejezetten nehéz időszakok?**

- Mindig nehéz, eleve ha azt nézzük, hogy mennyit változtak a diákok 25 év alatt. Eleinte volt 6-7 olyan diák, aki rendezetlen háttérből jött, most kb. 6-7 rendezett családi háttér van, ha egy osztályt nézek. De ettől szép is, mert ezek a gyerekek sóvárognak a jó szó után.

- **Mit tartasz a nevelésben a legfőbb célnak?**

- Elég fafejű vagyok, azonban évek alatt sokat változtam. Egyvalamit nagyon megértettem: nem a gyerekek vannak értünk, hanem fordítva. A takarítótól kezdve az igazgatóig, mindenki azért van itt, mert közel 300 gyerek vár arra, hogy neveljük őket. Ha ők nem lennének, mi sem lennénk. És ha már itt vagyunk, akkor csináljuk jól!

- **Hogyan lehet ezt jól csinálni?**

- Úgy, hogy mindenekelőtt a gyerekek vannak. Ha bármi eléjük kerül a nevelésben, az a rovásukra lesz. Ha a saját kényelmünket helyezük előtérbe, akkor az igazi cél, az igazi küldetés válik labilissá.

- **Tudsz olyat adni, amiben szinte egyedülálló vagy? Gondolok például a vitorlázásra...**

- Minden percét élvezem a nyárnak. Amikor megjelennek a gyerekek és hajóznak, van minden. Jó és rossz, csapások és borulások, tényleg minden. Luxus sport – ez is igaz, de lehet másként is csinálni, mint ahogy a gazdagok művelik. Amikor kikötünk, nagyon jó érzés, hogy összesúgnak mögöttünk: megjöttek a ferencesek. A gyerekek segítőkészek, fegyelmezettek. Ilyenkor lehiggad a kikötő. A sok gazdag, egoista gyerek között megjelennek a mieink a kis serpenyőikkel, a maguk egyszerűségével, és ennek a környezetre, arra a környezetre nézve nagy hatása van.

- **Hány gyermek, diák részesült már a vitorlázás lehetőségében?**

- Nehéz pontosan megmondanom. Több száz diákról van szó, akik közül rengetegen vizsgát is tettek.

- **A vitorlázás mellett azért más területeken is sokat dolgoztál, dolgozol. Melyek ezek?**

- Hosszú ideig Kárpátaljára jártam kisegíteni, most Genfben is misézek. Mégis a legszebb élményeim azokhoz az időkhöz kötődnek, amikor még volt iskolai buszunk, és szinte bejártuk egész Európát. A gyerekek is büszkék voltak rám, számtalan szép emlék jut eszembe, ha erre gondolok. Az együttlétnél nincs számomra értékesebb dolog. Mondogatták is a srácok: a bencések gazdagok, a piaristák okosak, nekünk pedig buszunk van!

- **Újfent megemlíted a gyerekeket. Köztudott, hogy nagyon megszeretnek a diákjaid – legalább is ez derül ki az öregdiák-találkozókból. Minek köszönhető ez?**

- Azt gondolom, hogy abban a kényes időszakban, amikor ide kerülnek, igazságosan kell vezetni őket, legfőképpen párbeszédet tartva velük. Kell a szellemi igényesség és a lelki tartalom, amivel aztán ők a jövőben tovább építkeznek. Persze ez menetközben nem könnyű! Szerintem néha azért annyira nem kedvelnek, de amikor leérettségiznek, a barátai, munkatársai, barátai, a későbbi feleségeik, a családjaik is élvezik a nevelésünk áldásait. Idővel rádöbbennek erre a többletre, a kapott értékekre. Ezért kérem őket mindig arra, hogy amit tanultak, azt ne felejtsek el!

Keppel Dániel

Krisztus szeretete kiáradt az egész világra.

Békét és áldást kíván minden kedves Olvasónak, iskolánk diákjainak és öregdiákjainak, tanárainak és dolgozóinak Bécsér Péter fr. Róbert igazgató.

Kegyelemteljes húsvéti ünnepet!

Akikre büszkék vagyunk...

Borsos János József pálos atya

Hálát adok az isteni gondviselésért, hogy ebben a hatalmas, ember számára beláthatatlan létezésbe engem is belettervezett, szeretetével elhalmozott, és meghívott munkatársának, hogy örömhírének továbbadója legyek.

Köszönetet mondok Édesapámért és Édesanyámért, akik a nagy szegénységünkben rengeteg fizikai munkát végezve, sok-sok verejtéssel megkeresett kenyérrel neveltek fel és tanítottak testvéreimmel együtt.

Polgáron születtem 1937. szeptember 21-én. Polgár buzgó katolikus lelkületű falu volt, így nem csoda, hogy már kicsi koromtól kezdve nagyon szerettem templomba járni, és már öt éves koromban ministráltam. Gyermekként is szerettem imádkozni, jól éreztem magam a templomban, és már akkor úgy éreztem, hogy pap szeretnék lenni. Emiatt

később az iskolában néhány hasonló gondolkodású társammal együtt gyakran neveltségessé tették, és szinte mindig a legrosszabb magaviseleti jegyet kaptam. Édesapám erre mindig azt mondta, hogy nem törődik azzal, mit írnak az értesítőbe, de rosszat ne halljon rólam. Középkoromba a felvételi kérelmemet az osztályfőnököm nem küldte el, ennek ellenére azonban a gondviselésnek hála, szinte az utolsó percben még

sikerült az esztergomi ferences gimnáziumba bejutni. Nagyon szerettem a ferences gimnáziumban tanulni, kitűnő szerzetes tanáraink voltak, ma is szívesen gondolok vissza rájuk. Sajnos a gimnáziumi tanulmányaim az otthoni életet még nehezebbé tették, ezért a nyári szünet számomra mindig kétféle munkával telt, hogy valamit keressek, és így segíthessek szüleimnek. Aratni, kapálni voltam, és napszamba is jártam. A nagy szegénység miatt édesanyám csak egyszer, a ballagásomra tudott eljönni

Esztergomba. Középkorom alatt végleg megerősödött bennem a papi hivatás gondolata.

1956 szeptemberében vonultam be az Egri Érsekség szemináriumába, ahol harmincnegyzet társammal együtt elkezdtük az első évfolyamot. Néhány héttel később itt éltük át a forradalom eseményeit. Nagyon jó évfolyamtársaim voltak, akik velem együtt sokat imádkoztak a szeminárium kápolnájában. Az imádság szeretetét még gyermekkoromból hoztam magammal, amely azóta sem kopott meg, és a szemináriumban véglegesen papi életem alapjává lett.

A kispapok között az egyik társam a szerzetesrendek feloszlása előtt pálos novícius volt Pécsen. Ő titokban sokat mesélt néhányunknak a pálosokról. Nagyon megfogott engem a Pálos Rend lelkisége és magyar alapítása, szívem mélyén pedig megéreztem, hogy a Jóisten erre az útra, a pálos szerzetesi életre hív engem, így 1957-ben titokban jelölt lettem, majd a szintén titkosan végzett noviciátus után 1960-ban tettem le az első fogadalmamat. Ugyanebben az évben egy harmincnapos lelkigyakorlaton is részt vettünk néhányan a szemináriumból, és akkor fogalmazódott meg bennem az a gondolat, amely a mai napig is papi és szerzetesi életem vezérfonala: Isten iránti szeretetből áldozattá válni a magyar bűnösökért.

1961. június 18-án, az egri bazilikában szentelt pappá Grósz József kalocsai érsek. Első szentmisémet 1961. június 25-én mondtam szülőfalumban, Polgáron.

Első kápláni helyem Egyek lett, ahol nagyon sokat kaptam főnökömtől, a falu plébánosától. Mindig együtt imádkoztunk, és mindenhol együtt mentünk. Sok könyvet is kaptam tőle, és rengeteget tanulhattam mellette, ami nagy segítségemre volt az elindulásban. Egy év után Egyekről Hevesre kerültem káplánnak, ahol három és fél évet töltöttem. Itt nagyon kedvesek voltak a hívek, és rengeteg ministránsom is volt. A vasárnapi misére több mint 400 gyerek járt, így nem csoda, hogy erre már az ÁVO is felfigyelt. Az egyik karácsonyi szünetben érdeklődtek utánam, de szerencsére én nem voltam otthon. Néhány nap múlva, januárban már hivatott is az érsek, és áthelyezett Detkre, ahol másfél évet dolgoztam. Innen két és fél évre Demecserbe, majd tíz hónapra utolsó kápláni helyemre, Miskolcra kerültem. Itt érkeztem el pappá szentelésem tizedik évfordulójához, amelyért a hálaadó szentmisét a velem együtt szentelt paptestvéreimmel Egerben mutattuk be. A szentmisét követően hívott az érsek, és közölte velem, hogy Újszentmargitára akar helyezni. Újszentmargita annyira elhagyatott és szegény falu volt, hogy az egyházmegyében nem volt már

pap, aki elfogadta volna ezt a helyet. Én majdnem tizennyolc évet töltöttem ott. Az indulás nem volt könnyű, de az emberek befogadtak, és én is nagyon megszerettem őket. Sikerült a lebontásra ítélt templomot megmenteni és teljesen felújítani, a plébániát is rendbe tettük, és a hozzám tartozó másik faluban, Folyáson pedig egy új templomot építettünk. Az utolsó években kerületi esperesként dolgoztam. Az Újszentmargitán töltött évek alatt temettem el szüleimet.

1988-ban Gyöngyöspatára helyezett az egri érsek, és innen láttam el Gyöngyöstarját is. Egy évig egyedül, majd a második évtől egy pálos rendtársammal voltunk ott, mert időközben újra engedélyezték a szerzetesrendek működését, amit azonban több helyen egyházi részről részben az újraindulás nehézségeire, részben pedig a paphiányra tekintettel úgy oldottak meg, hogy két-három szerzetes egy-egy plébániára költözött össze a kolostori élet megkezdéséig. Gyöngyöspatán is sok felújítási munkát végeztünk, és a templomba is nagyon sokan jártak. Nagy élmény, egyúttal megtiszteltetés volt, hogy a hazánkban hivatalos látogatáson tartózkodó, és egy újrainduló szerzetesi közösséget megtekinteni kívánó Casaroli bíboros, vatikáni államtitkár hozzánk jött el látogatóba Gyöngyöspatára 1989-ben.

1990-ben már rendi előljáróm helyezett az első igazi pálos állomáshelyemre, Márianosztrára, ahova még a XIV. század közepén, Nagy Lajos királyunk idején települtek le a pálosok. Bár addigi papi életem során is mindig ébren tartottam magamban a pálos lelkületet, végeztem az imádságokat, eljártam a titokban tartott rendi találkozókra, lelkigyakorlatokra, erősítettem szolgálati helyeimen a rendalapító Boldog Özséb tiszteletét, mégis mennyivel más érzés volt végre igazán hazaérkezni az eddig csak titokban működő szerzetesrendi közösségbe! Persze az indulás nem volt könnyű, sok falat kellett ledönteni mind az emberi lelkekben, mind pedig a valóságban. Tizenkét évig vezettem a márianosztrai plébániát, ezalatt teljesen felújítottuk a templomot, a plébániaépületet és a kálváriát. Nagyon sok öröm ért a lelkipásztori munkában is, és körülött a hívek szeretete. A márianosztrai börtönben börtönlelkészi szolgálatot is végeztem, mellyel egy új, addig ismeretlen világ tárult fel előttem. Márianosztrán a hívekkel együtt kezdtük el a pálos lelkiséghez olyannyira kapcsolódó engesztelést Szent István király országa népéért. Ezekre az engesztelésekre és a búcsúkra az egész környékről, még Budapestről és a Felvidékről is jöttek. Márianosztra nagyon közel van a Felvidékhez, így aktívan bekapcsolódtam a felvidéki magyarság lelkipásztori ellátásába, sorra jártam a falvakat, szentmiséket, lelkigyakorlatokat tartottam.

2002. június 1-jével a Pálos Rend generálisa kinevezett a magyar rendtartomány tartományfőnökévé. Az egykori lelkigyakorlaton megfogalmazódott gondolattal

vettem át a tartomány vezetését: Isten iránti szeretetből áldozattá válni a magyar bűnösökért. Fontos feladatomban tartottam és tartom lelkiségi vonásaink további erősítését, különösen az engesztelésnek, valamint a nemzetünkért való imádság gondolatának az elmélyítését. Amíg a világban élő emberek dolgoznak, fáradoznak a munkájukban, családjukban, és talán kevesebb idejük jut az imádságra, vagy nem tudnak, nem akarnak imádkozni, mi képviselni akarjuk őket imádságunkban az Úr Isten előtt.

Tartományfőnökként előbb kilenc hónapra a budapesti kolostorunkba, majd 2003 májusában a tartomány központjába, Pécsre költöztem. A tartományfőnöki szolgálat mellett Pécsen a Lyceum-templom vezetését is elláttam, mely nagyon kedves hely volt számomra, sok szeretetet kaptam ott a hívektől. A Gondviselésnek hála, hogy sikerült a Pécsen töltött időszak alatt ennek a gyönyörű templomnak a megkezdett felújítását teljesen befejezni.

A tartományfőnöki szolgálatot követően újból Márianosztrára kerültem vissza, ahol igyekeztem a korábban ott végzett munkát folytatni. Márianosztra nagyon fontos helyet jelentett az életemben, ezért nagy öröm volt számomra, és különös kegyelemnek tartottam, hogy aranyismeret ott ünnepelem, és ezt a velem együtt szentelődött rendtársammal, az akkor szintén a márianosztrai kolostorban élő Csanád atyával tehettem.

2013 őszén újra a pécsi kolostorba kerültem, ahol ismét bekapcsolódtam a lelkipásztori munkába.

Egész életemben Krisztust törekedtem követni, így földi elismerésre sohasem áhítoztam. Emberileg mégis jóleső érzéssel töltött el, amikor lelkipásztori munkámat, szerzetesi szolgálatomat különböző elismerésekkel pozitívan értékelték. 2009-ben Újszentmargita, 2011-ben pedig Pálosvörösmart díszpolgára lettem, 2013-ban pedig Áder János köztársasági elnök úr a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetéssel adományozta számomra.

Az ima útjára Szent István király állította a magyar népet, amikor országunkat a Magyarok Nagyasszonyaként tisztelt Szűzanyának ajánlva látta biztonságban a jövőnk. Árpád-házi Szent Margit, rendalapítónk, esztergomi Boldog Özséb és a többi magyar szent, valamint az ő életük példájából, áldozatukból erőt merítő, imádkozó magyarok tartották Nagyasszonyunk óvó kezét népünk fölé. Ahogy azonban történelmünk az idő kerekén előrehaladt, egyre kevesebben imádkoztak, és amint távolodtunk a hittől, úgy hanyatlott az ország is. Meggyőződésem, hogy az imádság az egyetlen, mind egyéni, mind közösségi szinten, amely képessé tesz az igazi belső megújulásra. Lelki megújulás nélkül pedig semmi másban nem remélhetünk változást. Így törekedjünk tehát Isten országát építeni, de hazánkat is szolgálni, valahogy úgy, ahogy ezt Virág Benedek pálos költő sírfelirata is megfogalmazza: „Születtem. Szerettem hazámat, s dolgoztam érte. Ez az én életem története. Tegyetek ti is így. Tanítsátok utódaitokat, s ha azok is így teszik, akkor Magyarország boldog lesz.”

Frankás sítábor 2015-ben

Mint minden évben, idén is volt alkalma a ferences diákoknak és barátainak arra, hogy az iskola szervezésében sítáborban vehessenek részt.

Január 30-án este el is indultunk, mármint azok, akik a második turnusban vettünk részt, és egy kimondottan hosszú buszút után meg is érkeztünk Olaszországba, Passo del Tonale-ba (Tonale-hágó). Ez a hágó nem messze található Trento (Trident) városától. Szálláshelyünk egy hajdánán ferences rendház volt, amelyet most a Mondo X szervezete tart fenn, s rendkívül közel van a pályákhoz.

Mihelyt megérkeztünk, gyorsan lepakoltunk és fel is csatoltunk. Megkezdjük sielésünket, s örömmel mondhatom, hogy mindezt nagyon szép környezetben

és időben tehetjük, hiszen az egész tábor ideje alatt szikrázó napsütésben volt részünk. A pályák számában sem kellett szűkölködnünk. Az összesen száz kilométernyi pályából mindenki megtalálta a maga kedvencét. Míg a legbátrabbak a meredek gleccseren csúszkáltak, addig a többiek válogathattak a völgy „piros” és „kék” lankái vagy a Ponte di Legno és Temú erdei lejtői közül. Tehát nem kellett attól tartanunk, hogy megunjuk a pályákat. Személy szerint

nekem sem sikerült bejárnom mindet, viszont elmondhatom, hogy így is szebbnélsebb látképek tárultak elém egy-egy síliftről leszállva.

A lehetőségek és a feltételek kiválóak voltak, így a jókedv sem maradt el. Mindenki élvezettel sportolt, s alkalomadtán betérhetett a pályarendszer számos pontján megtalálható kisebb-nagyobb hűttébe. Délben rendszerint újra találkozott a csapat, hogy együtt ebédeljen. Nagy szerencsénkre velünk tartott az iskola egyik szakácsa, így mindennap már várt minket a meleg étel, mikor megérkeztünk a szállásra. Ebéd után ki-ki eldönthette, mennyit pihen, aztán nekivághatott újra a lejtőknek. Iskolánk egyik testnevelés tanára, Rátkai Péter, az idén először síelőknél lehetőséget biztosított a gyakorlásra is. Tehát a jó élmények megszerzése mellett volt alkalmunk fejlődni is. Késő délutánra mindenki újra visszatért a szállásra, s egy finom vacsora után éjszakába nyúló beszélgetés és közös játék következett, míg végül mindenki meg nem találta az ágyát.

Nap nap után reggelente indult minden előről, s újra és újra átéljük, ahogy a nap fénye szép lassan bekúszik a völgybe, és a széles pályák megtelnek emberekkel. A síliftek aljában vidám beszélgetések közben várakoztunk, míg be nem huppantunk a jól ismert ülésekbe. A pályák tetején újra megcsodálhattuk a hófödte csúcsokat, és anélkül, hogy észrevettük volna, el is telt a négy nap.

Összegezve: nagyon szép napokat tölthettünk Olaszországban, és ezért szeretnék köszönetet is mondani István testvérnek, aki az egész tábort megszervezte, irányította.

Skublics Péter (12/B)

Jutalomsíelés

Az elmúlt időben több nagyobb esemény volt a Frankában. Volt hittanverseny, ki mit tud, és nyílt nap. A hittanverseny és a ki mit tud győztese, illetve a három nyílt nap szervezésében aktívan résztvevő két diák részesülhetett a jutalomsíelésben. A hittanverseny győztese *Baranya Bence*, a ki mit tud győztese *Odus Roland*, és a két szervező diák *Mikesy Tamás*, valamint *Tóth Márton* volt. Ráadásnak még velünk tartott *Oskola Gergő* is.

Egy csütörtöki napon került sor a kirándulásra. Reggel fél hétkor indultunk Róbert atya és István testvér társaságában. Fél tízre értünk Donovalyba, ahol gyorsan átöltöztünk, mialatt Róbert atya megvette a bérleteket, és tíztől egy óráig meg sem álltunk. Egytől kettőig közös ebédet tartottunk, ahol beszámoltunk egymásnak a délelőtti élményekről.

A finom ebéd után, ismét felcsatoltuk a síléceket, és egészen a felvonók zárásáig élveztük a síelés örömeit. A nap folyamán kisebb-nagyobb esések történtek, de szerencsére a nap végén mindenki épségben érkezett az autóhoz. Késő délután még az autónál uszonnáztunk, és rengeteg új élménnyel gazdagodva indultunk vissza a Frankába.

Este fél kilenc felé érkeztünk meg a kollégiumba, ahol Róbert és István testvér még megvendéglelt minket egy kis meleg vacsorával. Miután jóllaktunk, mindenki fáradtan, de boldogan tért nyugovóra.

Mikesy Tamás (11/A) és Odus Roland (12/A)

Misébe ágyazott öregdiák-találkozó

Vasárnap esténként az egy négyzetméterre jutó ex-frankások száma bizonyára a Ferenciek terénél a legnagyobb. Este nyolctól zajlik a szeptember óta kifejezetten a ferences öregdiákokat megszólítani kívánó szentmise, amelyen egyre több ismerős arcot lehet felfedezni. Ráadásul az együttlét a szomszédban folytatódik.

Bevallom, én csak „ellenjezsunolcasnak” hívom. Persze pusztán poénból, ám az elnevezés a jezsuiták által néhány éve elindított, huszonéveseknek szóló budapesti esti nyolcas szentmisére utal. Megdöbbenő módon cáfolták meg azt a tézist, miszerint a mai fiatalokat nem lehet bevonzani a templomokba: a tömeg mára akkora a Mária utcában, hogy időben érkezni hibás lépés, hiszen akkor már nemhogy leülni, bejutni is alig lehet.

Lassan néhány száz méterrel arrébb, a Belvárosi Ferences Templomban is ez lesz a helyzet. A hír, hogy mostantól az esti nyolcas misére várják az öregdiákokat, az ősz folyamán érkezett, egybecsengve azzal, hogy *János atya* az iskolaigazgatói székéből a templomigazgatóiba ült át. Az időpont és a helyszín mindenképpen ideális, leginkább az elmúlt években érettségizettek számára, akik zömében Budapesten tanulnak, illetve dolgoznak.

Amikor először jártam ott, még keresnem kellett az ismerősöket, ám most februárban némi túlzással már inkább azt kellett kutatnom, hogy hol nem frankások vannak, s hova lehet egyáltalán leülni. Kifelé jövet azért a térdhajtás taps nélkül zajlik, ám a „szenteltvízhez jutás” sokszor a Frankában megszokott, kézzel kézre módszerrel történik. Ez is visszaidézi a régi időket.

A szentmisét túlnyomó részt a fiatalokkal egy nyelvet beszélő *Előd testvér* celebrálja, aki nem a záróáldáskor szól utoljára az egybegyűltekhöz. Ugyanis az este a szomszédos Pio Cafében folytatódik, legalábbis a legtöbben itt is le szoktak ülni, hogy egy-két sörfőzvény erejéig elbeszélgessenek. Olykor *János atya* is fel szokott tűnni, s ha *Vencel testvér* is megjelenik, belé sem kell diktálni a folyékony kenyeret.

Persze a hangsúly a találkozón és a nosztalgiázáson van. Osztályokon átívelő frankás szellem Budapesten: ilyen utoljára bő tíz éve, a fővárosban rendezett diáksporthelyen, a KIDS-en résztvevőként tapasztaltam.

Radványi Benedek (2006/A)

Prezentációs tréning

Idén másodszorra rendezte meg a Ferences Ösztöndíj Alapítvány a pályázatban résztvevő diákok számára a prezentációs hétvégét, amelyet Magyarország egyik vezető szervezettefejlesztő vállalata, a FLOW csoport tartott a Szent Angéla Gimnáziumban. Ezen a nem mindennapi foglalkozáson tizennégy diák vett részt a Frankából.

A Szent Angéla Gimnáziumba késő délután érkezünk meg, ahol a pályázatfelelős, Horváth Bálint segítségével elfoglaltuk szerény szobánkat, majd négy órakeret kezdett vette a prezentációs tréning. Kezdetben beosztottak minket öt különálló csoportba, és megismerkedtünk a trénerünkkel. Az első este a mennyiségileg és minőségileg is kiemelkedő vacsora után, Berecz András művész úr szórakoztatott minket történeteivel. Miután megköszöntük neki a felejthetetlen élményt, néptáncoktatáson vettünk részt.

Másnap a négy kezdő csoport a prezentációs technikákat sajátította el, míg a már második éve résztvevő

diákok önismereti foglalkozást tartottak. A délutáni foglalkozáson résztvevőknek vizsgaprezentációt kellett tartaniuk saját csoportjuk előtt, ahol az előadásuk megtartása mellett értékelniük kellett társaik és saját munkájukat. Este a szentmise után, amelyet Timóteus testvér tartott, a három iskola tanulói összemérhették képességeiket a sport különböző területein a gimnázium jól felszerelt tornacsarnokában, ahol a frankások kiemelkedő teljesítményt nyújtottak kosárlabdában.

A záró napon összegeztük a hétvége tapasztalatait, és meghallgathattunk egy csillagászati előadást. A rendrakás után franciákrémessal lepett meg minket a pályázatfelelős, majd útnak indultunk Esztergom felé.

A résztvevők sok hasznos képességet sajátítottak el, és „mesterprezentóként” távoztak.

Altdorfer Kristóf Máttyás és Becskereki Balázs Bendegúz (12/A)

Emlékezés szeretett igazgatónkra,

Hajdu Antal atyára

Az iskola udvarából a templom felé vezető folyosóra belépvé Hajdu Pál P. Antal mellszobra köszön a látogatóra immáron 10 éve. E jubileumi év alkalmából emlékezzünk együtt a bölcs igazgatóra, tanárra, nevelőre, bölclerre, cipőjavítóra! 1972-ben osztályunknak írt levelének egy mondatából megtudhatjuk, hogy élő hitű ferences volt, és egész életét mások szolgálatára szentelte:

„Teljes értékű férfi akarok lenni,
Aki képzett, és él a hitben,
Pallérozott jellemben,
Felkészült a tudományban,
Hivatással készül az életre,
Edzett fizikumban
Szolgálatára áll másoknak.”

1976-ban bekövetkezett halála után rendtársai e szavakkal méltatják: „Mindnyáján épültünk szolgáló szeretetén, sugárzó jóságán, ferences derűjén, fáradhatatlan munkaszeretetén, pontosságán és igénytelenségén.”

Sok ember talán nem érti, hogy kerül az igénytelenség ugyanarra a rangra, mint a szolgáló szeretet. Azt hiszem, hogy ha az Evangélium fényében nézzük, „a kevés is legyen elég”, akkor mindnyájunknak van mit tanulnunk ebből a gondolatból, hiszen korunk nagy betegsége a kapzsiság, telhetetlenség.

Magam részéről isteni kegyelemnek tartom, hogy az utolsó osztályába járhatam. Így megismerhettem példamutató életét, Istenbe vetett hitét, szónoki nagyságát, a mindenben Jézust követni akaró embert, mert sziklaszilárdan hitte, hogy Ő az „út, az igazság és az élet”. Végezetül mint végzős diákoknak elmondott, leírt, saját szavaival kifejezett imáját olvassuk nagyon figyelmesen, hogy egyetlen szó sem hulljon abból a porba, és végül egy szívvel és egy lélekkel mondjuk együtt: Amen.

Hálaadó ima:

Isteni Megváltónk, Jézus Krisztus!

Benső örömmel borulunk le előtted, aki itt a kenyér színében irántunk való szeretetedből vagy jelen, hogy a középiskolás életünket ünnepélyesen Teelőtted fejezzük be.

Kegyes Üdvöztőnk! Az első, amit felajánlunk Neked, élő hitből fakadó imádásunk, Te, Urunk vagy és Istenünk, kinek létünket és mindenünket köszönjük. Hálát mondunk Neked boldog gyermekéveinkért, hisz szülői szeretet sugározta át azokat. Áldd meg őket és jutalmazd meg minden szeretetüket, amit irántunk tanúsítanak.

Köszönjük, ó, Urunk, Jézus ifjúságunk diákeveit, melyekben gondtalanul élveztük végtelen jóságodat, mert Szent Szíved szerinti nevelők és tanárok vezetése mellett Veled egy földél alatt a kollégiumban második családi otthont nyújtottál, és a tudományokban, a keresztény kultúra értékeiben gazdagítottál, áldd meg őket atyai szeretetükért, nekünk pedig adj tanulékony szívet, hogy hálás szeretettel mindenkor követhessük tanításukat!

Könyörögjünk jóságos színed előtt egymásért, kik együtt ülünk az iskola padjaiban, és kik most az ország minden részébe szétszóródnak, hogy senki közülünk el ne vesszen, és előtted egykor mint ítélőbíró előtt együtt áldhassunk és imádhassunk.

Irgalmas Jézus! A második, amit bemutatunk Neked, meghatódott szívünk őszinte bánatát és fájalmát minden bűnért és mulasztásért. Ígérjük, hogy jövőendő életünkben hűségesek leszünk hozzád!

Végül, édes Jézus, áraszd reánk kegyelmed bőségét, hogy maradéktalanul megvalósíthassuk elénk helyezett örök szándékaidat! Sose riadjunk vissza, hogy áldozatok árán is szolgáljunk Téged, Mesterünket, éljük evangéliumi eszméidet, és megteremtjük környezetünkben azt a légkört, melyben Te vagy az Út, Igazság és Élet! Ámen.

Molnár Lajos (1975/B)

Szalagavató

2015. január 16-án fantasztikus élményben lehetett része a 12. évfolyamnak, hiszen ezen a napon volt a szalagavatónk. Ünnepeinkre nagyon sokan hetekkel korábban már készülni kezdtek. Programunk a templomban kezdődött este 6 órakor, amelyet *Damján atya* tartott a koncelebráló atyákkal együtt. *Damján atya* prédikációjában kiemelte az érettségi előtt álló egyre rövidülő utat, hogy mennyi „megpróbáltatást” kell még addig (és azután is) kiállnunk. A szentmise végén elénekeltük iskolánk himnuszát, az Assisi Szentjét és nemzeti himnuszunkat is.

Keppel Dániel tanár úr tavaly elindított egy új kezdeményezést, miszerint a szentmise után ne egyből az ebédlőbe menjünk, hanem legyen egy olyan program, amely emeli az ünnep fényét. Ezt a hagyományt folytatva idén mi is készültünk műsorokkal. Az idei évben annyi különbség volt a tavalyihoz képest, hogy nem a tornateremben tartottuk a szalagfel-tűzést, hanem azt is a templomban rendeztük meg. A műsort az évfolyam diákjai tartották. Felcsendült *Frederic Chopin Nocturne* című zongoradarabja *Radvánszki Benedek* (12/B) előadásában. Verset szavaltak a 12/A osztályból: *Becskeréki Bendegúz* és *Karóckai Levente*. A versszavalatok után *Skublics Péter* 12/B osztályos tanuló fuvolán *Mussorgsky Gopak* című darabját játszotta el *Pálmai Árpád* (iskolánk karnagya, ének-zene tanára) zongorakíséretében. A műsor végén iskolánk igazgatójának, *Róbert atyának* beszédét hallgathattuk meg. *Róbert atya* beszédét *Örkény István* egypercesei közül ezzel az idézettel zárta le: „Az élet értelme: ha sok cseresznyepaprikát madzagra fűzünk, abból lesz a paprikakoszorú. Ha viszont nem fűzük fel őket, nem lesz belőlük koszorú. Pedig a paprika ugyanannyi, éppoly piros, éppoly erős. De mégse koszorú. Csak a madzag teszi. Az a madzag,

mint tudjuk, mellékes, harmadrangú valami. Hát akkor mi? Aki ezen elgondolkozik, s ügyel rá, hogy gondolatai ne kalandozzanak összevissza, hanem helyes irányban haladjanak, nagy igazságoknak jöhet a nyomára.”

Az ünnepi beszéd végeztével a prefektusok és osztályfőnökök közösen feltűzték szalagokat. A templomi rendezvény a *Szózat* elénekklésével fejeződött be. A szülők és családtagok ezután kedvükre gratulálhattak, fényképezhettek az immáron szalaggal felavatott végzős diákokat.

Ezt követte az ünnepi négyfogásos vacsora iskolánk étkezőjében, amire a tanárokat és a meghívott vendégeket szívesen látták a tizenkettedikesek. Senki nem maradt éhen, hiszen a sajtkrémlevesből, a hortobágyi palacsintából, a bőségtáliból és a desszertként felszolgált somlói galuskából mindenki kedvére ehetett.

Az étkezés után az előző évekhez képest az osztályok idén is készültek kisfilmmel, amiben bemutatták az előző négy év jelentősebb osztályprogramjait, az itt töltött napjaik életképeit. A nap zárásaként az évfolyam népdalokat énekelt, ami mindenkinek nagyon tetszett. Életünkben egyszerű adatik meg számunkra ez a szép szokás, hogy megkapjuk szalagjainkat. Hasonló szalagavatókat kívánok az utánunk következő évfolyamok diákjainak is!

Ezúton, az évfolyam nevében szeretném megköszönni a *konyhán dolgozó személyeknek* a sok-sok fáradságot, áldozatos munkát, aminek köszönhetően nagyon finom étkeztetésre voltunk képesek az estén. Továbbá az *osztályfőnököknek, prefektusoknak*, hogy létrejöhett ez a rendezvény. A 11. évfolyamnak, hogy az előkészületekben, rendezésben, felszolgálásban segítettek. És végül mindazoknak, akik nélkül szalagavatónk nem jöhetett volna létre. Isten áldja meg és fizesse nekik vissza százszorososan az értünk tett munkát!

Alpek Gergely (12/B)

Demokráciajáték

Idén harmadszor szerepelt iskolánk az Országában megrendezett Demokráciajátékon három másik városból érkező iskolával egyetemben.

Maga a rendezvény tökéletes realitással mintázott egy olyan parlamenti napot, melyben a „nagyokhoz” hasonlóan, de a mi részvételünkkel került sor egy törvény-módosítás megvitatására.

Minden egyes párt 20 képviselőből állt, s egy kísérő segítségét élvezték, aki jellemzően a felkészítő tanár volt.

Esetünkben a két személy nem ugyanaz; a felkészítést Bánhidya Vajk tanár úrnak köszönhetjük, de a helyszínen Hornyák Lajos tanár úr látott el minket hasznos tanácsokkal. Frakciónk tagjait a 10. évfo-

lyam szolgáltatta. Feladatunk – mivel a kormánypárthoz tartoztunk – egy konzervatív szellemiséggel átitott törvény módosítás elfogadtatása volt, amelynek témája a fiatalok alkoholfogyasztása. Az országgyűlés felé Bo-

don Gergely (10/B) vezérszónok frappáns beszédével nyilvánította ki szándékainkat, amit vastaps követte. Miután a többi csapat is hasonlóképpen tett, megkezdődött a plenáris ülés, amiben a pártok általános vitát folytattak a törvényjavaslat felett. Miután minden frakció sort kerített a lényegretörő hozzászólásaira, a bizottsági üléseken folytatódott az egyes pontok részletes megvitatása. Egy kis szünet keretében a híres Vadászteremben láttak minket vendégül sok-sok finom falattal. A bizottsági üléseken szerzett tapasztalatokkal felvértezve alkottuk meg frakciónk egységes álláspontját, amivel a törvényalkotási bizottságban az öt küldöttünk ki tudott állni. Itt elhangzottak a különböző bizottságok előadóinak beszámói. Az ülésen hosszú vita után sikerült egyezsége jutnunk a törvény szövegét illetően, amit fölterjesztettünk az országgyűlés elé. A második plenáris ülésen – ami szintén a felsőházban volt – a frakcióvezetők, köztük sajátunk, Németh Viktor (10/A) is hangoztatták utólag kialakult álláspontjukat. A szavazás eredménye a törvény elfogadását mutatta. Az események lezárásaként a szóvivők értékelték a nap történéseit, majd válaszoltak a sajtó kérdéseire.

Parlamenti napunk végén az Országházat járhattuk be idegenvezetés keretében.

Németh Viktor (10/A) és Kádár Lőrinc (10/A)

Labdarúgás:

Jó eszköz a cigány-magyar megbékéléshez

A Boldog Ceferino Alapítvány társadalmi felzárkóztatási céllal a múlt év nyarán létrehozta a Ceferino Roma Focicsapatot. A felnőtt csapattal benevezünk a megye III. bajnokságba. Az őszi folyamán ifi csapat is létrejött, jelenleg pedig a palánták sporttevékenységét szervezzük.

Karácsony előtt nem sokkal az Alapítványunk, a társadalmi megbékélés jegyében, labdarúgó tornát szervezett Esztergom-kertvárosban, az Oktáv-tornateremben.

Meghívott vendégeink voltak: Debreczeni István esztergomi rendőrkap-

tány, Khéner László és Baranya István, a megyei labdarúgó szövetség elnöke és szakmai vezetője. A torna kezdőrúgásait további két vendégünk, Székely János püspök atya és Pisont István, a cigány származású magyar utánpótlási szövetségi edző végezték.

E tornán lehetőség volt az oroszlanói csapat mellett a ceferinósoknak arra is, hogy a frankás ifi csapattal mérkőzzenek. A torna ifista vándor kupáját a ferences diákok vitték el, valamint a mezőny legjobb játékosa és a gólkirály is frankás focista lett. Mivel a rendezvény eredményhirdetését nem tudták megvárni, így az ünnepélyes kupaátadás később, egy Franka – Ceferino edzőmérkőzésen történt.

Ezúton is köszönjük a ferences gimnáziumnak és a Hajdu Sportegyesületnek, hogy a bajnoksághoz szükséges felkészülést a Franka pályán végezhetjük, valamint azt, hogy a meccseknek is helyet adott az intézmény. Kérjük a jó Isten áldását cigány és nem cigány testvéreinkre egyaránt!

Oláh Anita

Lelkigyakorlat Sümegen – öregdiákoknak

Második alkalommal tartott lelki gyakorlatot ferences öregdiákoknak Barsi Balázs atya Sümegen. Idén a gimnázium levelezőlistáján megjelent felhívásra több mint húszan jelentkeztek, köztük olyanok, akiknek Balázs atya annak idején hittanára volt.

A nagybőjt – a Húsvétra készülődés – alkalmas idő arra, hogy az ember végiggondolja hitéletének néhány kérdését, kilépve a mindennapi vallásgyakorlat rutinjából. Barsi Balázs atya február 27 – március 1. között, péntektől vasárnapig a hitre és annak értelemmel befogadható vonásaira helyezte a hangsúlyt, másként: a teljes egzisztenciális odaadásra.

Kiinduló gondolata máris mélységeket érintett: az emberi logika természete szerint az lenne ésszerű, hogy ne legyen semmi a világon, maga a világ se legyen. Ha ugyanis bármi van – akár csak egy homokszemcse, márpedig van! –, ez azonnal kérdéseket vet föl, amely kérdésekre válaszolni kell: mi az, ki az, ami, aki van, mi az oka, hogy van, s ugyanígy kikerülhetetlen: mi a célja mindannak, ami van? S jelesül: mi az emberlét végső oka és végső célja?

A következőkben áttekintést nyújtott – mai divatos szóhasználatlalt – kultúrantropológiai szempontból az emberiség vallástörténeti múltjáról. Minden korban és minden kultúrában – a maga időbeli és térbeli sajátosságaival – megjelent az emberben a vallásos igény, az olyan egzisztenciális igény, amely túlmutat a pillanatnyi és esetleges egyéni létezésen. A metafizikus, transzcendens valóságra való irányulás

az ember elválaszthatatlan sajátossága. Az más kérdés, hogy egyes korokban és kultúrákban miképpen fogalmazták meg ezt. Balázs atya rávilágított arra, hogy a korai idők pantheista szemlélete tükröződik a korunkban „felvilágosodásnak” nevezett vallásfilozófiai gondolkodásban. Eszerint az ember föloldódik a világban, a világszellemben, elveszíti egyediségét és személyességét. Pedig az embert éppen ez a személyiség határozza meg leginkább.

A kereszténység lényege abban keresendő, hogy az emberi személyt – te – megszólítja a személyes Isten. Ez az a személyesség, amely a kereszténységet megkülönbözteti a többi vallástól. S ennek a személyességnek a lényege a szeretet hangja. Nekünk, embereknek – hívő embereknek – arra kell törekednünk, hogy meghalljuk a Személytől hozzánk szóló, személyünknek szóló szót, s arra ennek megfelelő személyességgel, hittel válaszoljunk.

Ennek az „egyszerű” eseménynek felszabadító élményéhez vezette el az öregdiákokat a sümegi hétvége.

Elmer István (1970/B)

Diákönkormányzati GEO-túra

Február 8-án, vasárnap felejthetetlen élményben volt részük azoknak a diákoknak, akik elvállalták, hogy elmennek egy Esztergom és környéke túrára. Már régebben is volt ilyen túra, akkor is és most is nagy izgalmakkal, izgatóssággal indultak útnak a csapatok. A túrát *Árpád atya* és *Olaszy Barna 12/A* osztályos diák szervezte. Ezen a vasárnap nem a 11 órai diákmisén vettek részt a túrázók, hanem a 8 órai szentmisén. A szentmise után reggeliztünk, majd a kollégiumban átöltöztünk, és egy kis idő elteltével 10 óra 30 perckor gyűltünk össze a tájékoztatásra. Árpád atya elmondta a verseny szabályait, majd az ételcsomagok átvétele után elindulhattak a csapatok útjukon. Minden csapat 6-8 főből állt. A verseny különlegessége az volt, hogy különböző pontokra kellett a csapatoknak eljutniuk. Ezek a kijelölt helyszínek Esztergomban és a környező hegyekben találhatóak. De nemcsak el kellett menni, hanem be is kellett bizonyítani egy-egy csapatképpel, hogy valóban meglátogattuk az adott helyet. A csapat minden tagjának rajta

kellett lennie a fotón. Fényképet kellett készíteni a Cigánykútnál, a vörös keresztnél, a Fáry-kútnál, az Orbán-kápolnánál, a Kusztosi keresztnél, a Csenkei-hídnál és a Vaskapu menedékháznál. A Fáry-kútnál Árpád atya és Olaszy Barna meleg teával és már lángoló tűzrakással várta a csapatokat, ahol megsüthették a szalonnát, amit reggel kiosztottak. Nem volt megadva útvonal, hanem minden csapat a saját belátása szerint haladt. A cél az volt, hogy minél több pontot érintsenek a csapatok, minél rövidebb idő alatt. Aki elment, jól szórakozhatott, jól érezhette magát. A vacsora után, amikor minden csapat visszaért, eredményhirdetés következett. Az első 3 helyezett pizzakupont kapott, a többiek pedig csokoládét. Voltak csapatok, akik eltévedtek, illetve messzebb mentek, mint kellett volna. Reméljük, hogy még sokszor lesz ilyen természeti verseny, túra, mert mindenkinek nagyon jó élménye származott belőle. És ez egy jó kezdeményezés egy új hagyomány elindításához, folytatásához is.

Alpek Gergely (12/B)

Somogyi Győző kiállítása a Kákonyi Galériában

Somogyi Győző Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Művészeti Akadémia tagját, a Nemzet Művészet Esztergomba szívesen visszajáró művészként üdvözölhetjük, hiszen kiállítása volt már a Keresztény Múzeumban, a Duna Múzeumban, a Balassa Bálint Múzeumban és a Dzsámiban is.

Somogyi Győző társadalomfilozófiai, társadalomterápiái nézetei a rekonstrukció köré szerveződnek. Véleménye szerint mindent újra kellene rekonstruálni, amit elfelejtettünk konzerválni! Ez a vélemény már sejteti, hogy Somogyi Győző művészi munkássága sokkal tágabb a festőművészi tevékenységnél. Festészetének kiegészítője, témaadó táptalaja történelmi, egyháztörténelmi, hadtörténelmi, írói, újságírói munkássága, animációs rajzfilmkészítői, vexillológiai, térképrajzolói, huszár hagyományörzői, környezetvédői, lótenyésztői tevékenysége. Ő gyűjtötte össze és adta ki könyv alakban a Balaton-felvidéki népi építészeti emlékeit is.

Somogyi Győző művészetére általában jellemző, hogy a bizánci ikonfestészet, Csontváry Kosztka Tivadar és a népművészet hatásait olvasztja egybe, miközben ezeket a hatásokat lelken átszűrve olyan szuverén művészetet hoz létre, amely más művészek munkáival nem téveszthető össze, eltérő minden divatos művészeti áramlattól.

A fenti megállapításokat nyomon követhetjük az *Árpád-házi szentek* című képsorozaton is. A bizánci stílusjegyekre utal a letisztult képi megfogalmazás. A művész minden feleslegesét eltávolítja a képfelületről. Nincs háttér, nincs semmi olyan motívum, amely a művész mondani valójának lényegéről elterelné a néző figyelmét. Az alakokat statikus álló helyzetben ábrázolja ikonográfiai attribútumaikkal, a korra és szentre utaló heraldikai szimbólumokkal. Az egyszerű formák nem a primitív művészet egyszerű alakjai, hanem az egyiptomi művészetre jellemző minták, amelyeket a görög festészet rafinált művészi mesterfogásaival kever. Találunk a képeken látomásos elemeket: pl. koronát hozó angyalokat, a természetből vett elemeket: lepkéket, virágokat. Az ikonokra jellemzően a képfelületen feliratokat is olvashatunk. A feliratok a szent nevét, életszentségének minősítését tartalmazza latin betűkkel és rovásírással.

Ha Csontváry hatását akarjuk tetten érni, akkor a platóni gondolkodásig kell visszanyúlni. A platóni idea szerint a dolgok lényegét akkor ragadhatjuk meg a maguk valóságában, ha felül tudunk emelkedni a megismerés időbeliségén. Ha például „a rózsát” szeretnénk megfesteni, akkor nem bimbó, viruló vagy hervadó állapotában

kell ábrázolni, hanem mindazt, amit a rózsáról szeretnénk elmondani. Csontváry ezt a problémát úgy oldja meg, hogy szelektálja a véletlen szülte esetlegest és csak a lényegit tartja meg, amit általános érvényűvé magasít, felfokozott dekoratíval. Ezt tapasztalhatjuk meg Somogyi Győző festményein is, ahol ragyognak a sárgák, vörösek, zöldek, kékek, amely színeket Camino Cennini *Il libro dell'arte* című, Padovában 1390 körül írt könyve szerinti traktatusban alkalmaz. Csak olyan színeket használ, amely idő- és fényálló.

A népművészeti hatást az alakok bájos, naiv megfogalmazásában, a drapériákon található hímezett és szövött mintákban, motívumokban kereshetjük, melyek egyben utalások is a szent életének legfőbb működési területére (pl. Szent Imrét hímezett erdélyi irhamellénybe öltözteti, Skóciai Szent Margit piros-zöld skótkockás szőnyegen áll, Szent Kálmánt skót kilt-be, derekára kötött sporrannel, erszénnyel ábrázolja).

Az Árpád-ház a királyi dinasztiák közül a legtöbb szentet és boldogot adta a világnak. Fő működési területük Magyarországon kívül Portugáliától Litvániáig, Skóciától Bizáncig terjed. Ezt – és még sok minden mást – elfelejtettünk „konzerválni”, tehát rekonstruálni kell! Ezt a tényt ismerte fel Somogyi Győző, és alkotta meg az *Árpád-házi szentek* címet viselő képsorozatot.

A rekonstruálási folyamat nem könnyű, mert az Árpád-házi szentekről nem ismert hiteles arcmás. Ezért azt a módszert alkalmazta, melyet hasonló esetben elődei is (pl. Kolozsvári Tamás a garamszentbenedeki oltárképének középső, kálvária jelenetén a római százados arcvonásában Luxemburgi Zsigmond magyar király és német-római császár arcképére ismerhetünk). Somogyi Győző rokonai, barátai között keresett arccokat, ezeket kölcsönözte a szenteknek.

A kiállítás bemutat nem a képsorozathoz tartozó képeket is. Ezek a képek a képfolyam eszmei tartalmát erősítik.

Tudomásom van arról, hogy Somogyi Győző művészi tervei között szerepel a magyarság modern szentjeinek megörökítése is. Ehhez a munkához kívánunk a művészek kitartást és jó egészséget!

Kiállítási megnyitóbeszédemben nemigen szoktak említést tenni a képek keretezéséről. Somogyi Győző képeinek keretezési módja szükségessé teszi, hogy erről is szót ejtsünk. A képkeretek, általánosan a funkciójuk alapján elhatárolnak, magukba zárnak, vagy kapcsolatot teremtenek a térbeli környezet és a kép között. A képfelület

különlegesen fontos területéről tudják nyomtatékosítani, hangsúlyozni, kiemelni. Somogyi Győző a felsorolt funkciókon kívül a keretnek más feladatot is szán. Keretei helyenként tanító jellegűek: a hazafias érzést erősítő, piros-fehér-zöldre festettek, máshol a motívum a képfelület-

ről „áttérjed” a keretre, pl. a Szent Margitot és Szent Kingát ábrázoló képeken. Így válik a keret a kép szerves, elválaszthatatlan és nem lecserélhető részévé.

Ezekkel a gondolatokkal ajánlom szíves figyelmükbe a kiállított képeket!

Seres Ferenc mérnök-tanár

Hagyományörző egyesület a Frankában

Egyesületünk 2007 nyarán alakult, jöllehet már 2006 óta vannak hagyományörző szakköreink és programjaink.

Az egyesület célja a magyar történelem, elsősorban az Árpád-házi királyok korának széles körű megismertetése és annak látványos bemutatása. A nyugati és keleti szokások ötvözeteként létrejött, egyedi, magyar lovagkört jelenítjük meg legszívesebben, ahol királyaink erős keze alatt a nomád lovasíjászok és nyugati lovagok tudtak együttműködve diadalt aratni a magyar fegyverekkel. Saját műhellyel rendelkezünk, ahol a honfoglalás korától az 1848-49-es szabadságharcig szinte az összes viselet és fegyver megtalálható. Emellett van egy katonai hagyományörző csapatunk is. Az évek során összeszeszokott csapattal, és kiforrott felszereléseinkkel bárhová szívesen elvisszük a magyar középkor hangulatát, csatabemutatók, élő történelemórák, interaktív játszótérházak, lovasbemutatók formájában.

A csapat az egész évben, különösen nyaranként, járja az ország várjátékait, történelmi fesztiváljait, megemlékezéseit és falunapjait, ezenkívül rendszeresen hívnak minket külföldre is. Ilyenkor történelmi játszótérházakat, íjász- és csatabemutatókat, lovagi tornákat tartunk, az érdeklődők pedig maguk is felpróbálhatják a felszereléseket. A csapatnak tagjai lehetnek az edzésekre rendszeresen járó gye-

rekek, fiatalok; ők alkotják apród- és haditorna csapatunkat, sokan már kisiskolás koruk óta foglalkoznak hagyományörzéssel.

Az idei tanév kezdetén itt a Frankában is megindultak a vívőedzéseink. Szerdán délutánként tartjuk őket a szuterinben, jó idő esetén kint az udvaron. A

másfélórás edzésen elsősorban a szablyavívást gyakoroljuk, de gyakran előkerülnek a pajzsok, lándzsák és egyéb fegyverek. Ezalatt az idő alatt is számos bemutatót vettünk részt. Elsőnek Párkányban tartottunk egy török-végvári csatabemutatót, pár hónappal később pedig Tatabányán léptünk fel a *Kelta napokon* egy kiállítás megnyitójának keretében. Csapatunk tagjai itt szerepeltek először úgy, mint kelta

harcosok és mitológiai alakok. Még ezen a télen két Balassi-emléknapot is tartottunk a híres magyar költő és bajvívó emlékére. Az első egy budapesti iskolában, a másodikat pedig a Frankában, és reméljük, Balassi Bálint nevét méltón felidéztek.

Idén még számos rendezvény előtt áll egyesületünk, a nyár már tele is van táborokkal, várjátékokkal, de reméljük, sikeres hadiév előtt állunk és csapatunk sok új fővel gyarapodik.

Tóth Tihamér és fia, Tóth Sebestyén (9/B)

Szászváros

Szászváros kerekén 500 km-re fekszik Esztergomtól. Múlt év karácsonykor kezdődött minden, amikor egy déli-kárpátokbeli kirándulást összekapcsoltunk egy karácsonyi ajándékozással Szászváros szegénynegyedében. Az út után szerintem mindenki nevében mondhatom, hogy sokkal többet kaptunk, mint amit mi adni tudtunk. Csaba testvérrel való beszélgetés advent utolsó napján és maga az ajándékozás felért egy lelkigyakorlattal. Ezt a decemberi utat követte egy másik kiutazás is, amikor kifejezetten a szeretetszolgálat jegyében mentünk Szászvárosra, hogy az ottani nevelőknek besegítsünk a mindennapi munkába.

Szászváros a Kenyérmező északkeleti oldalán fekvő kisváros, a városka közepén helyezkedik el a ferences templom és kolostor: ma Szent Erzsébet Gyermekotthon, kb. 40 bentlakó gyermekkel. Déva után ez az első ház, amelyet a Szent Ferenc Alapítvány nyitott a nehézsorsú és rászoruló gyerekek megsegítésére. A házban 5 szociális családban 8-10 gyermek él együtt egy nevelővel.

A múlt évben elindult szeretetszolgálati hétvégék kapcsán felkeressük a gyermekotthont és megpróbáljuk tehermentesíteni a nevelőket. A diákokat arra próbáljuk ránevelni, hogy szeretetük legyen tevékeny. A fiatalok nem rendelkeznek önálló keresettel, így a rászorulókat saját keresetükből még nem tudják támogatni. Viszont amit adni tudnak, az a saját idejük és munkájuk. Talán ezekkel

a hétvégékkel sikerül az adományozásnak ezt a formáját is megszerettetni velük. Ez azért is fontos, mert így személyes kapcsolat alakul ki az ottani gyerekekkel, nevelőkkel. Szeretnénk, ha hosszútávon mindez beépülne a személyiségükbe, és így később természetes lenne, hogy gyermekeiket is ezen értékrend szerint kell nevelni.

A kinti hétvégék előkészítését és lebonyolítását Tompos Krisztina segíti, aki több mint 10 éve jár Szászvárosba, szervezi a leutazó és segítő csapatokat évről évre. Minden hétvégének megvan a koncepciója: december elején mikulásoszás, februárban farsangozás, félévente egy-egy kirándulás és egy-egy kézműves foglalkozás, valamint sportverseny van szervezve a gyerekeknek. A 13 éve indult misszió költségeit adományozók felajánlásai segítik. Eddig sose volt olyan, hogy le kellett volna mondani kirándulást, mikulásoszást, azért mert nem lett volna rá anyagi fedezet. A résztvevők egyenként az útiköltséggel járulnak hozzá az úthoz. Most a Rákóczi Szövetségen keresztül pályázat keretében 180.000 Ft-ot is nyertünk határon túli magyar iskolával való közös március 15-i ünneplésre. Mivel egyre nagyobb igény van a diákok részéről ezekre a hétvégékre, ezért 2014. szeptember 1-jétől testvériskolai megállapodást is kötöttünk a Szent Ferenc Alapítvány Szent Erzsébet Gyermekotthonával és az ottani román iskola magyar tagozatával.

fr. Fejes István OFM

Hírek:

Május 1-jén, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel kerül megrendezésre az ideai ballagás. A hagyományoknak megfelelően szentmise, majd ünnepség keretében búcsúztatjuk a két végző osztályt.

A Franka-nap (szokásos éves nagytalálkozó) időpontja megváltozott! Az új időpont: április 18. A találkozó 9.00 órakor kezdődik. A részletes programról gimnáziumunk honlapján és facebook oldalán, valamint a postázásra kerülő szórólaponról tájékozódhatnak az érdeklődők. Mindenkit nagy szeretettel várunk!

A Pax et Bonum Esztergomi Ferences Diákegyesület idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját.

Gratulálunk Radványi Benedek (2006/A) *1984 – A kettőtört olimpia* és Gergó Dávid (2006/B) *Labirintus* című könyvéhez!

A Szent Mihály Alapítvány célja, hogy szegény sorsú, nagycsaládos vagy árva, kollégiumi ellátásban részesülő gimnáziumi tanulókat segítsen tanulmányaik végzetéig. Adószáma: 18601929-1-11

A „Legyen hited és léssen országod” Alapítvány célja a nevelés, az oktatás, a képességfejlesztés és az ismeretterjesztés támogatása, továbbá a tanulók keresztény szellemű nevelése, a nemzettudat erősítése. Adószáma: 18613906-1-11

A 2012 óta tartó előkészületek után az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott uniós pályázat keretében 2014. január 10-én 322.236.030 Ft-ot nyert intézményünk. A honlokat szigetelése 2014 októberében elkezdődött. A pályázati összegből a nyílászárók nagy részének cseréjét, fűtőkorszerűsítését, napelemek és napkollektorok telepítését valósítjuk meg. Befejezés dátuma: 2015. augusztus 31.

Elhunyt Kopányi Gábor portásunk

Kopányi Gábor portásunk fiatalon, tragikus hirtelenséggel hunyt el. Csende, visszahúzó, minden helyzetben segítőkész ember volt. Az Úr adjon neki örök nyugalommal, és százsorosan fizesse vissza neki mindazt a jót, amit kaptunk tőle! Búcsúznak tőle kollégái, a tanári kar, az iskolai dolgozók, a ferences testvérek és minden diák.

„Mikor elhagytak, mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul átölelt az Isten.”

(Ady Endre)

Halottaink:

Főt. Miksó Sándor címzetes apát (1953)

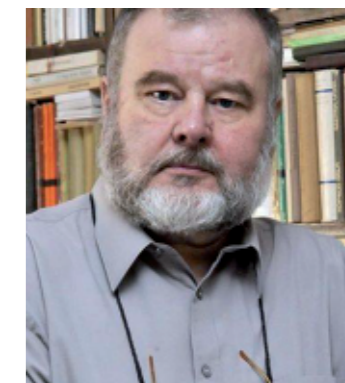
Bősze Balázs (1965/A)

Mundi István (1972/B)

Zimányi Levente (1985/A)

Palánki Tamás (1991/A)

Baráth Józsefné nyugdíjas konyhai dolgozó

Bősze Balázs

Nyugodjanak békében, emléküket megőrizzük!

Köszönetek:

A támogatott diákok szülei köszönetünket fejezik ki azoknak az öregdiákoknak, akik rendszeresen segítik gyermekeinket. Nagylelkűségük sokat jelent számunkra. Külön köszönet illeti *Kedves Ilonát*, aki szeretettel és odafigyeléssel szervezi és segíti ezt az ügyet. Isten fizesse meg mindannyiuk jószágát!
Az oroszországi *Békességszerzők és Béke Alapítványnak*

hálánkat és köszönetünket fejezzük ki, hogy adományukkal támogattak bennünket. A kilenc támogatott diák nevében: Szegedi Márton Dezső (12/B)

Köszönetünket fejezzük ki annak az öregdiáknak, aki anyagi felajánlásával hozzájárult az iskola bútorvásárlási szándékához.

Impresszum

AZ ESZTERGOMI TEMESVÁRI PELBÁRT
FERENCES GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM -
A PAX ET BONUM ESZTERGOMI
FERENCES DIÁKEGYESÜLET LAPJA
2500 Esztergom, Bottyán János u. 10.
Telefon: 33/510-293; Fax: 33/510-291
Honlap: <http://franka-egom.ofm.hu>
E-mail: franka@index.hu

Felelős kiadó:
Bécsér Péter P. Róbert OFM igazgató
Felelős szerkesztő: Keppel Dániel
Szerkesztő munkatárs: Kedves Ilona

Tervezés: keppel

Fotók: iskolai archívum, Szentgyörgyváros Tamás

A Franka-lap hivatalos támogatója:

Nyomdai előkészítés - tördelés: Bohner Ferenc
Nyomdai munkák: TypoMix Kft. - 06 30/9408-328